

การประชุม
คณะกรรมการวัตฤติบสมุนไพรร
ครั้งที่ 1/2564

วันศุกร์ที่ 12 มีนาคม 2564 เวลา 09.00 น.

ณ ห้องประชุมจำลอง อตฺนโถ ชั้น 1

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องรับรองรายงานการประชุม

รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการวัตถุดิบสมุนไพร ครั้งที่ 2/2563 เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2563

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่แล้ว

3.1 การเร่งรัดดำเนินการตามแผนด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ พ.ศ. 2563 – 2565
เป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ 3, 4, 5, 6, 7 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3.2 รายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานแผนงาน/โครงการ ปีงบประมาณ 2564 (ไตรมาส 1) ของหน่วยงานที่สนับสนุนเป้าหมายตามแผนด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ พ.ศ. 2563 – 2565

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อทราบ

การขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องเพื่อพิจารณา

5.1 ร่างประเด็นสำคัญของแผนงาน (ยุทธศาสตร์) ด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2

5.2 ทบทวนการเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะทำงานขับเคลื่อนพัฒนาผลิตผลสมุนไพรที่มีศักยภาพ

ระเบียบวาระที่ 6 เรื่องอื่นๆ

สมุนไพร Product Champions กัญชาเพื่อเศรษฐกิจไทย

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องรับรองรายงานการประชุม

รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการวัดฤทธิชัย
สมุนไพรร ครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2563

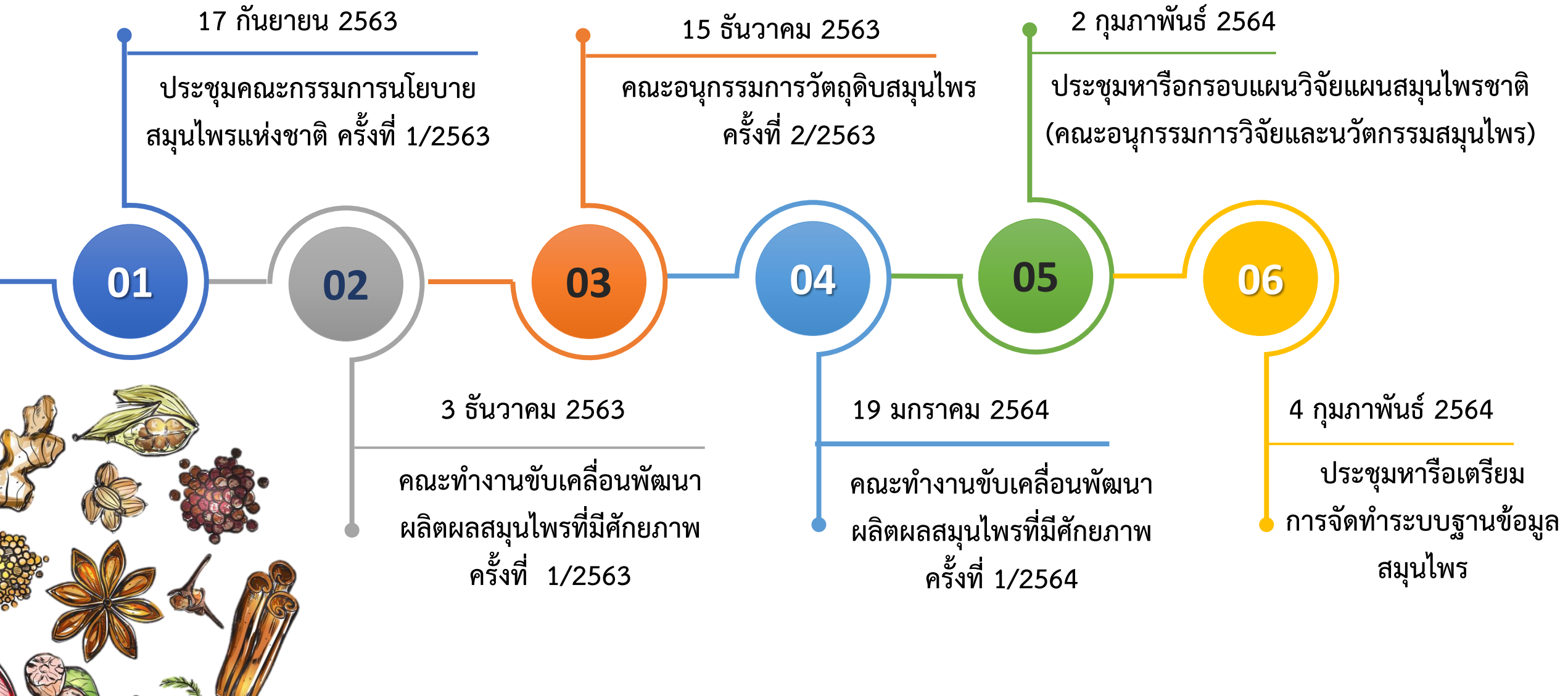

3.1 การเร่งรัดดำเนินการตามแผนด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ พ.ศ. 2563 – 2565 เป้าหมายยุทธศาสตร์ 10 เป้าหมาย ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติขับเคลื่อนแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ 1 (2560-2564) ขยายแผน (2563-2565) ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขับเคลื่อนงานโดยคณะกรรมการวัตถุบสมุนไพร ภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ

Timeline

1 โดยยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมผลิตผลของสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ มีรายละเอียดของเป้าหมายยุทธศาสตร์ 10 เป้าหมาย พร้อมความก้าวหน้าการดำเนินงาน ดังนี้

เป้าหมาย

จำนวนพื้นที่ที่มีการปลูก
สมุนไพรที่ได้คุณภาพตาม
มาตรฐานที่กำหนด
43,000 ไร่

ผลการดำเนินงาน

ดำเนินการได้ 51,755 ไร่
(กรมส่งเสริมการเกษตร ,
กรมวิชาการเกษตร, สปก.)

ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

พื้นที่ปลูกสมุนไพรได้มาตรฐานดำเนินการได้
54,755 ไร่ พืชสมุนไพร 80 ชนิดพืช

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการ
ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เกษตรกร
จำนวน 298,816 ราย พื้นที่ปลูกสมุนไพร
902,123 ไร่ และได้รับการรับรองมาตรฐาน
GAP จำนวน 54,755 ไร่ นอกจากนี้ มีเกษตรกร
เข้าระบบรับรองแปลงอินทรีย์จำนวน 17,875
ราย รวมเป็นพื้นที่ 13,162 ไร่

โดยยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมผลิตผลของสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ มีรายละเอียดของเป้าหมายยุทธศาสตร์ 10 เป้าหมาย พร้อมความก้าวหน้าการดำเนินงาน ดังนี้

2

เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน ได้รับการส่งเสริมการแปรรูปหลังการเก็บเกี่ยว ณ สถานที่ปลูกและการผลิตผลิตภัณฑ์ และสารสกัดอย่างง่ายในระดับชุมชนจำนวน 50 แห่ง

ผลการดำเนินงาน

ดำเนินการได้ 60 แห่ง ดำเนินการในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้รับการส่งเสริมการแปรรูปหลังการเก็บเกี่ยว จำนวน 34 แห่ง (กสก.) วิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการส่งเสริมจำนวน 12 แห่ง (กวก.) ส่งเสริมการแปรรูปอย่างง่ายให้แก่เกษตรกร จำนวน 9 กลุ่ม (สปก.)

(กรมส่งเสริมการเกษตร ,สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม, กรมวิชาการเกษตร)

ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

จำนวน 55 แห่ง ได้แก่

1) กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการได้ ในปีงบประมาณ 2561 จำนวน 9 แห่ง ปีงบประมาณ 2562 จำนวน 10 แห่ง ปีงบประมาณ 2563 จำนวน 8 แห่ง และมีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ 7 แปลง และปี 64 จำนวน 5 แห่ง รวมทั้งหมดดำเนินการได้ทั้งสิ้น 39 แห่ง

2) กรมวิชาการเกษตร มีกลุ่มวิสาหกิจจำนวน 12 แห่ง กิจกรรมการแปรรูปให้บริการแก่เกษตรกรในจังหวัดมหาสารคาม ศรีสะเกษ และเชียงราย

3) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีการดำเนินการส่งเสริมการแปรรูปอย่างง่ายให้แก่เกษตรกร มีการตั้งโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน 9 กลุ่ม

3

โดยยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมผลิตผลของสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ มีรายละเอียดของเป้าหมายยุทธศาสตร์ 10 เป้าหมาย พร้อมความก้าวหน้าการดำเนินงาน ดังนี้

เป้าหมาย

มีข้อกำหนดมาตรฐาน GAP/GACP หรือ มาตรฐานอื่นของพืชสมุนไพร อย่างน้อย ๓๐ ชนิด

ผลการดำเนินงาน

จัดทำมาตรฐานสินค้าพืชสมุนไพร เป็นการกำหนดเกณฑ์คุณภาพของพืชสมุนไพร ตามกลุ่มของส่วนที่ใช้ของพืช พืช จำนวน 5 ฉบับ เป็นพืชสมุนไพรแห้ง ฉบับที่ 1 หัว เหง้า และราก ,ฉบับที่ 2 ใบ ส่วนเหนือดิน และทั้งต้น ,ฉบับที่ 3 ดอก พืชสมุนไพรแห้ง, ฉบับที่ 4 ผลและเมล็ด, ฉบับที่ 5 เปลือกและเนื้อไม้ (สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ)

ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

มีหนังสือมอบหมายสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และกรมวิชาการเกษตร พิจารณาดำเนินการวิจัยในการตอบโจทย์การรับรองวัตถุดิบตามมาตรฐาน GAP เฉพาะรายชนิดพืชสมุนไพร

4

โดยยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมผลิตผลของสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ มีรายละเอียดของเป้าหมายยุทธศาสตร์ 10 เป้าหมาย พร้อมความก้าวหน้าการดำเนินงาน ดังนี้

เป้าหมาย

มีแผนที่ความเหมาะสมของ
ที่ดินสำหรับปลูกพืชสมุนไพร
(Land Suitability)
อย่างน้อย ๓๐ ชนิด

ผลการดำเนินงาน

จัดทำพื้นที่ความเหมาะสมของที่ดิน
สำหรับการปลูกจำนวน 24 ชนิด
พืช แบ่งเป็น Champion product
4 ชนิด ขมิ้นชัน 103.9 ล้านไร่ , โพล
120.4 ล้านไร่ , บัวบก 113 ล้านไร่ ,
กระชายดำ 103 ล้านไร่ และ อีก 20
ชนิดพืช
(กรมพัฒนาที่ดิน)

ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

มอบหมายกรมพัฒนาที่ดินประสานกับ
สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร
(องค์การมหาชน) สวก. ในการวิจัยเพื่อ
จัดทำพื้นที่ความเหมาะสมของที่ดิน
สำหรับการปลูกพืชสมุนไพร (Land
suitability)

แผนงานที่จะดำเนินการตามเป้าหมาย (ภายในปี 2564-2565)

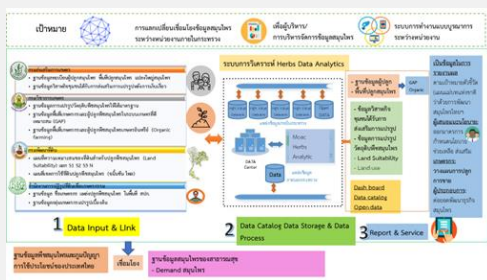
- จัดประชุมผู้เชี่ยวชาญด้านพืชสมุนไพรเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับ crop requirements ของพืชสมุนไพร 20 ชนิด และให้ความเห็นต่อร่างแผนที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับปลูกพืชสมุนไพร (ระยะเวลาดำเนินการ 1 ปี (2564)
- จัดทำแผนที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับปลูกพืชสมุนไพร (Land suitability) จำนวน 6 ชนิด (ระยะเวลาดำเนินการ 1 ปี (2565)

โดยยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมผลิตผลของสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ
มีรายละเอียดของเป้าหมายยุทธศาสตร์ 10 เป้าหมาย พร้อมความก้าวหน้าการดำเนินงาน ดังนี้

5

เป้าหมาย

มีฐานข้อมูลพื้นที่ปลูกพืช
สมุนไพร (Land Use)
1 ฐานข้อมูล

ผลการดำเนินงาน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำลัง
ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ปลูก
พืชสมุนไพร โดยจะพัฒนาฐานข้อมูล
สมุนไพรให้เป็นฐานข้อมูลที่เป็น
เอกภาพ (**สำนักงานปลัดกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริม
การเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรม
พัฒนาที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม**)

ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ประชุมหารือหน่วยงานร่วมดำเนินการ
เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2564 เพื่อเตรียมจัดทำระบบฐานข้อมูลสมุนไพร
และพิจารณาขอสนับสนุนข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำระบบในเบื้องต้น

- 1) ข้อมูลเกษตรกร และพื้นที่ปลูกของเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร และ
ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลูกพืชสมุนไพรจากกรมส่งเสริมการเกษตร
- 2) ข้อมูลพื้นที่ปลูกสมุนไพรที่ได้รับการรับรอง GAP /Organic และ
ข้อมูลการแปรรูปวัตถุดิบพืชสมุนไพรได้มาตรฐานจากกรมวิชาการเกษตร
- 3) ข้อมูลแผนที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับปลูกพืชสมุนไพร
(Land Suitability) จากกรมพัฒนาที่ดิน
- 4) ข้อมูลพื้นที่ปลูกพืชสมุนไพรจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรม

โดย จัดส่งข้อมูลให้กับศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

6

โดยยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมผลิตผลของสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ มีรายละเอียดของเป้าหมายยุทธศาสตร์ 10 เป้าหมาย พร้อมความก้าวหน้าการดำเนินงาน ดังนี้

เป้าหมาย

มีห้องปฏิบัติการที่ได้รับรองมาตรฐาน ISO 17025 ให้บริการตรวจสอบคุณภาพวัตถุดิบ จำนวนเพิ่มขึ้น อย่างน้อย 15 แห่ง (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 10 แห่ง และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ 5 แห่ง)

ผลการดำเนินงาน

มีห้องปฏิบัติการภายใต้สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1-8 จำนวน 8 แห่ง อยู่ในระหว่างการหารือเพื่อที่จะปรับปรุงให้บริการวิเคราะห์สารสำคัญในพืชสมุนไพร (กรมวิชาการเกษตร)

ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

กรมวิชาการเกษตรมีแผนการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เรื่องการพัฒนาวิธีวิเคราะห์คุณภาพสมุนไพร โดยขอรับการอนุเคราะห์เทคนิคการวิเคราะห์สารสำคัญพืชสมุนไพรจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และเรื่องการตรวจวิเคราะห์สมุนไพร มีแผนในการวิจัยและพัฒนาการเกษตรโดยจะมีการจัดทำแผนงบประมาณเพื่อพัฒนาห้องปฏิบัติการและเตรียมการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เรื่องของขบวนการปรับปรุงและพัฒนาห้องปฏิบัติการที่ได้รับรองมาตรฐาน ISO 17025 ให้บริการตรวจสอบคุณภาพวัตถุดิบต่อไป

7

โดยยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมผลิตผลของสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ มีรายละเอียดของเป้าหมายยุทธศาสตร์ 10 เป้าหมาย พร้อมความก้าวหน้าการดำเนินงาน ดังนี้

เป้าหมาย

มีระบบตลาดกลาง 4 แห่ง และตลาดอิเล็กทรอนิกส์ 1 แห่ง (E-Market)

ผลการดำเนินงาน

มีระบบตลาดกลาง 1 ตลาด คือ ตลาดไท (กรมส่งเสริมการเกษตร) ตลาดอิเล็กทรอนิกส์ DGT farm โดย (มกอช.)

(กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตร และอาหารแห่งชาติ)

ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

มีการดำเนินการจัดทำตลาดกลาง โดยมีการทำ MOU ระหว่างกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตลาดไท กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และบริษัทไทยแอ็กโกร เอ็กสเซนจ์ จำกัด (ตลาดไท) เป็นโครงการตลาดไท select พืชสมุนไพรสดและเครื่องเทศสดปลอดภัย โดยมุ่งเน้นวัตถุดิบคุณภาพ

- 1) เงื่อนไขหลักของเกษตรกรต้องผ่าน GAP
- 2) กรมแพทย์แผนไทยฯ สนับสนุนงบประมาณการตรวจคุณภาพวัตถุดิบ เช่น การตรวจความปลอดภัย ตรวจโลหะหนัก และสารสำคัญ ตลาดไทรับผิดชอบในเรื่องการตรวจยาฆ่าแมลงและการดำเนินโครงการ มีแผนเปิดโครงการ (Kick Off) ช่วงเดือนพฤษภาคม มุ่งเน้นตลาดกลางวัตถุดิบที่เป็น Signature Market และมีประเด็นที่ต้องดำเนินการเรื่องเอกสารวิชาการหรือเอกสารคุณภาพรับรองให้เกษตรกรหรือผู้ซื้อ

8

โดยยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมผลิตผลของสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ มีรายละเอียดของเป้าหมายยุทธศาสตร์ 10 เป้าหมาย พร้อมความก้าวหน้าการดำเนินงาน ดังนี้

เป้าหมาย

จำนวนข้อกำหนด
มาตรฐานสมุนไพรใน
ตำรามาตรฐานสมุนไพร
ไทย เพิ่มขึ้น 75 รายการ

ผลการดำเนินงาน

จัดทำข้อกำหนดมาตรฐาน
ยา 99 ชนิด
โดย
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

ข้อกำหนดมาตรฐานยา 99 ชนิด ดังนี้
เล่มที่ 1 (volume I) ประกอบด้วยสมุนไพร 11 ชนิด
และวิธีทดสอบ 76 เรื่อง
เล่มที่ 2 (volume II) ประกอบด้วยสมุนไพร 10 ชนิด
และวิธีทดสอบ 72 เรื่อง, ฉบับเพิ่มเติม ปี 2547
(Supplement to Thai Herbal Pharmacopoeia
2004) ประกอบด้วยสมุนไพร 2 ชนิด และ ยาเตรียม 3
ตำรับ และวิธีทดสอบ 40 เรื่อง
เล่มที่ 3 (volume III) ประกอบด้วยสมุนไพร 11 ชนิด
ฉบับเพิ่มเติม ปี 2554 (Supplement to Thai Herbal
Pharmacopoeia 2011) ประกอบด้วยสมุนไพร 2 ชนิด
เล่มที่ 4 (volume IV) ประกอบด้วยสมุนไพร 10 ชนิด

9

โดยยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมผลิตผลของสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ มีรายละเอียดของเป้าหมายยุทธศาสตร์ 10 เป้าหมาย พร้อมความก้าวหน้าการดำเนินงาน ดังนี้

เป้าหมาย

มีฐานข้อมูลพืชสมุนไพรและภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์ของประเทศไทย (National Database of Thai Plants and Traditional Knowledge) ๑ ฐานข้อมูล

ผลการดำเนินงาน

มีฐานข้อมูลสมุนไพรและตัวอย่างพืชสมุนไพรในพื้นที่ป่าจำนวน 49 จังหวัด (กรมป่าไม้) มีฐานข้อมูลชนิดพันธุ์ภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรในพื้นที่ป่าชายเลน 20 จังหวัด (กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) โดย กรมป่าไม้ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และกรมอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พืช

ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

- 1) กรมป่าไม้ โดยมีแผนการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูล จำนวน 298 กลุ่มแปลง ในพื้นที่ป่า 49 จังหวัด ปัจจุบันดำเนินการเสร็จแล้ว จำนวน 177 กลุ่มแปลง และยังมีเหลืออีก 121 กลุ่มแปลง อยู่ระหว่างการดำเนินการ
- 2) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการสำรวจพื้นที่ชายฝั่งป่าชายเลน 20 จังหวัด และรวบรวมข้อมูลชนิดพันธุ์ภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์จากสมุนไพร จำนวน 40 ชนิด ทั้งนี้ได้ดำเนินการตีพิมพ์เผยแพร่แล้ว นอกจากนี้ ได้ทำการสำรวจบันทึกข้อมูลสมุนไพรในพื้นที่ชายฝั่งป่าชายเลน 20 จังหวัด โดยในสิ้นปี 2563 ดำเนินการสำรวจชนิดพันธุ์ 16 ชนิด พร้อมบันทึกค่าพิกัดชนิดพันธุ์ที่พบพร้อมบันทึกสิ่งแวดล้อม ซึ่งดำเนินการเสร็จแล้ว 14 จังหวัด มีแผนดำเนินการในปี 2564 อีก 6 จังหวัด ซึ่งจะนำไปตามกรอบแผนแม่บทที่ได้กำหนดไว้

โดยยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมผลิตผลของสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ มีรายละเอียดของเป้าหมายยุทธศาสตร์ 10 เป้าหมาย พร้อมความก้าวหน้าการดำเนินงาน ดังนี้

10

เป้าหมาย

จำนวนการวิจัยและพัฒนา พันธุ์พืชสมุนไพร และ เทคโนโลยีเพื่อผลิตวัตถุดิบ จำนวน 30 เรื่อง/ปี

ผลการดำเนินงาน

มีการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชสมุนไพรและเทคโนโลยีเพื่อผลิตวัตถุดิบ 54 เรื่อง (สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.), สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) กรมปศุสัตว์ และกรมวิชาการเกษตร)

ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) มีการดำเนินโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องการพัฒนาพันธุ์พืชและการทำเทคโนโลยีผลิตวัตถุดิบสมุนไพร ปี 2564 จำนวน 6 เรื่อง

3.2 รายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานแผนงาน/โครงการ ปีงบประมาณ 2564
(ไตรมาส 1) ของหน่วยงานที่สนับสนุนเป้าหมายตามแผนด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ
พ.ศ. 2563 – 2565

1. กรมส่งเสริมการเกษตร

แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)	ผลการดำเนินงาน
<p>โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช (สมุนไพรม)</p> <p>กิจกรรมที่ 1 พัฒนาความรู้และศักยภาพของเจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาค</p> <p>กิจกรรมที่ 2 พัฒนาความรู้และศักยภาพของเกษตรกร</p> <p>กิจกรรมที่ 3 ปรับปรุงและพัฒนาแปลงขยายพันธุ์และรวบรวมพันธุ์สมุนไพรม</p> <p>กิจกรรมที่ 4 ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานส่งเสริมพืชสมุนไพรม</p> <p>กิจกรรมที่ 5 วิเคราะห์ จัดทำข้อมูลสถานการณ์พืชสมุนไพรม</p>	4,872,700	<p>ดำเนินงานจัดอบรมเจ้าหน้าที่ในภาคบรรยายเรียบร้อยแล้ว โดยการบรรยายรูปแบบทางไกลผ่านจอภาพ (VDO Conference)</p> <p>*** คงเหลือการศึกษาดูงานที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และมีกิจกรรมที่อยู่ในระหว่างการดำเนินงาน</p> <p>-รายงานโดยผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร-</p>

2. กรมวิชาการเกษตร

แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)	ผลการดำเนินงาน
<p>โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร/กิจกรรมการแปรรูปวัตถุดิบพืชสมุนไพรมให้ได้มาตรฐาน</p> <p>กิจกรรมที่ 1 การสร้างเครือข่ายสมุนไพรม</p> <p>กิจกรรมที่ 2 การแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรมเพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้</p> <p>กิจกรรมที่ 3 การจัดทำฐานข้อมูลพืชสมุนไพรม</p> <p>กิจกรรมที่ 4 การติดตามและประเมินผล</p>		<p>-รายงานโดยผู้แทนกรมวิชาการเกษตร-</p>

3. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)	ผลการดำเนินงาน
<p>โครงการการส่งเสริมพืชสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดิน</p> <p>กิจกรรมที่ 1 พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน องค์กรความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยีการผลิต และการบริหารจัดการสินค้าสมุนไพรให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>กิจกรรมที่ 2 ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพร สนับสนุนเทคโนโลยีการแปรรูปสมุนไพรเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์</p> <p>กิจกรรมที่ 3 สำรวจสมุนไพร และจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ปลูกสมุนไพร</p> <p>กิจกรรมที่ 4 สรุปลงและถอดบทเรียน เพื่อยกระดับการขับเคลื่อนงานทั้งในระดับพื้นที่และเครือข่าย</p>	6,512,000	<p>ดำเนินการจัดอบรมเกษตรกร จำนวน 742 ราย (เป้าหมาย 1,500 ราย)</p> <p>-รายงานโดยผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม-</p>

4. กรมปศุสัตว์

แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)	ผลการดำเนินงาน
1. โครงการศึกษาผลของกากกาแพ และกากใบชาต่อการผลิตลูกสุกรหลังหย่านมในด้านสุขภาพและโรคในระบบทางเดินอาหารของสุกรที่เกิดจากแบคทีเรีย	1,000,000	-รายงานโดยผู้แทนกรมปศุสัตว์-
2. โครงการศึกษาการใช้ข้าวกล้องร่วมกับใบหม่อน ต่อสมรรถภาพการผลิต คุณภาพไข่สีไข่แดงองค์ประกอบทางเคมีในเลือดองค์ประกอบทางโภชนาในฟองไข่ และองค์ประกอบของไขมันในไข่แดง ของไก่ไข่ที่เลี้ยงแบบปล่อยอิสระ	414,000	-รายงานโดยผู้แทนกรมปศุสัตว์-

5. สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)	ผลการดำเนินงาน
โครงการพัฒนาที่ปรึกษาเกษตรกร	180,000	1. ประเมินศักยภาพและความพร้อมเบื้องต้น 2. อยู่ระหว่างขออนุมัติแผนจัดอบรม -รายงานโดยผู้แทน มกอช.-

6. สถาบันวิจัยสมุนไพร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)	ผลการดำเนินงาน
1. แผนงานการวิจัยและพัฒนาบัญชีกัญชงและกัญชาเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์	8,196,960	-รายงานโดยผู้แทนสถาบันสมุนไพร -
2. แผนงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากสมุนไพรไทยเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้อุตสาหกรรมสมุนไพรไทย	1,358,400	
3. แผนงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาจากสมุนไพรเพื่อสนับสนุนการใช้ยาสมุนไพรในประเทศไทย	28,419,360	

7. กรมทรัพยากรทางทะเล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)	ผลการดำเนินงาน
โครงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พืชสมุนไพรจากป่าชายเลน <u>กิจกรรม</u> บริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลน โครงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พืชสมุนไพรจากป่าชายเลนอย่างยั่งยืน	1,700,000	-รายงานโดยผู้แทนกรมทรัพยากรทางทะเล -

8. กรมป่าไม้

แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)	ผลการดำเนินงาน
<p>8.1 สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้</p> <p>โครงการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชสมุนไพรเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน <u>กิจกรรม</u> อนุรักษ์และการใช้ประโยชน์สมุนไพรจากป่าอย่างยั่งยืน</p> <p>รวบรวมข้อมูลสมุนไพร และประเมินผล จัดทำระบบฐานข้อมูลการสำรวจ โดยรวบรวมเป็นฐานข้อมูลพันธุ์พืชสมุนไพรในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ศึกษาสารสำคัญในวัตถุดิบพืชสมุนไพร ที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจหายากหรือใกล้สูญพันธุ์ จัดทำสื่อ และเผยแพร่องค์ความรู้ทางด้านสมุนไพร</p>	978,000	-รายงานโดยผู้แทนสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ -
<p>8.2 สำนักจัดการป่าชุมชน</p> <p>โครงการป้องกันรักษาป่า พัฒนาและเพิ่มพื้นที่สีเขียว</p> <p>แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน</p> <p>อนุรักษ์ พันธุ์ และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p><u>กิจกรรมหลัก</u> ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าชุมชน</p> <p><u>กิจกรรม</u> โครงการส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรในป่าชุมชน</p> <p><u>กิจกรรม</u> ส่งเสริมการปลูกสมุนไพรในป่าชุมชน</p>	2,565,600	

9. สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)	ผลการดำเนินงาน
<p>โครงการสำรวจและจัดทำข้อมูลพืชสมุนไพร</p> <p>กิจกรรมที่ 1</p> <p>1) ปรับปรุงและดูแลระบบฐานข้อมูลพืชป่าสมุนไพร 1 ฐานข้อมูล (พืชสมุนไพร ประมาณ 700 ชนิด)</p> <p>2) สำรวจข้อมูลพืชสมุนไพรในป่าอนุรักษ์ 1 แห่ง ใน จ.เชียงใหม่ (จำนวนไม่ต่ำกว่า 150 ชนิด)</p> <p>3) จัดเก็บตัวอย่างพรรณไม้สมุนไพร จำนวนไม่ต่ำกว่า 50 ชนิด 4) ตรวจติดตามการบำรุงรักษาสวนสมุนไพรที่เคยดำเนินการมาแล้วในสวนพฤกษศาสตร์ 5 แห่ง (พิษณุโลก, อุตรธานี, ฉะเชิงเทรา, สระแก้ว และตรัง)</p> <p>กิจกรรมที่ 2</p> <p>1) สำรวจข้อมูลพืชสมุนไพรในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 1 แห่ง ใน จ.เชียงใหม่ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่วนกลาง (จำนวนไม่ต่ำกว่า 150 ชนิด)</p> <p>2) ทำแปลงอนุรักษ์พืชป่าสมุนไพร จำนวน 1 แห่ง ที่สวนรุกขชาติไม้เมืองหนาว จ. เชียงใหม่ (จำนวนไม่ต่ำกว่า 100 ชนิด)</p> <p>3) บำรุงรักษาสวนสมุนไพรที่เคยดำเนินการมาแล้วในสวนพฤกษศาสตร์ 5 แห่ง (พิษณุโลก, อุตรธานี, ฉะเชิงเทรา, สระแก้ว และตรัง)</p>	<p>3,041,800</p>	<p>-รายงานโดยผู้แทนสำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช -</p>

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อทราบ

4.1 การขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการนโยบาย
สมุนไพรแห่งชาติ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

สถานการณ์ของการพัฒนาสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพร

➤ ประกาศพ.ร.บ.ผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.2562 เป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมสมุนไพร เนื่องจากกำหนดให้มีการส่งเสริมผู้ประกอบการ และส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีคุณภาพ มาตรฐานและปลอดภัย อีกทั้งมีการกำหนดทิศทางการพัฒนาและกำกับติดตามโดยคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ซึ่งช่วยให้การดำเนินงานมีความก้าวหน้าตามลำดับ และเกิดเป็นรูปธรรมชัดเจน

➤ การขยายตัวของกลุ่มลูกค้าเป้าหมายเพิ่มขึ้นจากประชากรผู้สูงอายุ โดยเฉพาะการใช้พืชสมุนไพรเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับร่างกาย

➤ ความท้าทายเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร หรือผู้ประกอบการ ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการขยายขนาดหรือแสวงหาตลาดใหม่

ศักยภาพ
และขีด
ความสามารถ

ข้อจำกัด

โอกาสและ
ความท้าทาย

ปัญหา
และอุปสรรค

➤ เกษตรกรขาดองค์ความรู้ และเทคโนโลยีในการผลิต ส่งผลให้กระบวนการผลิตมีต้นทุนสูงและอาจทำให้วัตถุดิบไม่ได้คุณภาพตามความต้องการของตลาด

➤ ความเสี่ยงด้านความไม่แน่นอนของผลผลิตทั้งในส่วนของปริมาณและคุณภาพ

➤ การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ที่ต้องไม่ละเมิดสิทธิของผู้บริโภคที่จะได้รับข่าวสาร

➤ ค่าพรณคุณภาพที่ถูกต้องและเพียงพอ อีกทั้งยังต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่กำกับดูแล

➤ สูญเสียโอกาสในการทำตลาดจากความล่าช้าในกระบวนการขออนุญาต

สรุปประเด็นสำคัญจากการประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2563 วันที่ 24 ธันวาคม 2563

คณะกรรมการยุทธศาสตร์ สมุนไพรแห่งชาติ

- แนวทางการยกร่างแผนผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2
- ตรวจสอบการแบบบูรณาการเมืองสมุนไพรปีงบประมาณ 64 – 65 กำหนดเลขรหัสสถิติของวัตถุดิบ
- สมุนไพรและสิ่งสกัดจากพืช (สมุนไพร) 5 รายการ

คณะกรรมการวิจัยและ นวัตกรรมสมุนไพร

- ผลการขับเคลื่อนภายใต้แผนงานวิจัย ฯ
  - แนวทางการขับเคลื่อนภารกิจคณะกรรมการวิจัยและนวัตกรรม

คณะกรรมการวัตถุดิบ สมุนไพร

- ยกร่างประกาศเรื่อง มาตรการส่งเสริมการผลิตสมุนไพร ฯ
- ผลการดำเนินงานตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ 1 (รายงานตามตัวชี้วัด)

คณะกรรมการส่งเสริม อุตสาหกรรมฯ

- จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “การส่งเสริมอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร”
- ข้อเสนอตอบ Pain Point อุตสาหกรรมสมุนไพร

คณะกรรมการส่งเสริม ภาพลักษณ์ฯ

- ผลการขับเคลื่อนภายใต้การแผนการส่งเสริมภาพลักษณ์ ฯ
  1. ศึกษารวบรวมข้อมูล
  2. ส่งเสริมภาพลักษณ์และสร้างความเชื่อมั่น
  3. สร้างโอกาสทางการตลาดของผลิตภัณฑ์

Product Champion

ขอใช้สิทธิเสียภาษีอัตราศูนย์
สำหรับสุราสามทับ

สนับสนุนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
ฟ้าทะลายโจร
และกระชายดำ

พัฒนาสายพันธุ์และการปลูก
ฟ้าทะลายโจร
และงานวิจัยกระชายดำ

เพิ่มมูลค่ากระชายดำ
โดยเน้นการส่งออกในรูปแบบ
สารสกัด

การสร้างภาพลักษณ์
และการสื่อสารทั้งใน
และต่างประเทศของกระชายดำ

การส่งเสริมอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร

แพลตฟอร์มกลางของข้อมูล
และทำเนียบผู้เชี่ยวชาญ

มาตรฐานกลาง
และการตรวจสอบคุณภาพ/
ความปลอดภัย

ต้นทุนการผลิตวัตถุดิบ

การส่งเสริมผู้ประกอบการ
ส่งเสริม SMEs

สิ่งที่ต้องดำเนินการสืบเนื่องจากประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2563

คณะกรรมการยุทธศาสตร์ สมุนไพรแห่งชาติ

- ✓ การจัดหมวดหมู่ HS Code
  - ✓ สมุนไพร Product Champion
- ยกร่างแผนงาน (ยุทธศาสตร์) ด้าน
ผลิตภัณฑ์
- สมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2
(พ.ศ. 2566 – 2570)
- เมืองสมุนไพร : สมุนไพรสร้างมูลค่า
ให้กับพื้นที่ได้จริง

คณะกรรมการวิจัย และนวัตกรรมสมุนไพร แผนงานวิจัย ฯ

- ✓ 1. วิจัยและพัฒนาวัตถุดิบ
และสารสกัดสมุนไพร
- ✓ 2. ศูนย์วิจัยและนวัตกรรมด้าน
สมุนไพรระดับภาค
- ✓ 3. วิจัยทางคลินิกด้านสมุนไพร
การแพทย์แผนไทย
- ✓ 4. ห้องปฏิบัติการมาตรฐาน และ
งานวิจัยในการจัดทำฐานข้อมูล (เป้าหมาย ปี 64
> 50 รายการ)

คณะกรรมการวัตถุดิบ สมุนไพร

- ✓ ดำเนินการตามตัวชี้วัดภายใต้
คณะกรรมการ วัตถุดิบ
- ✓ ประกาศ เรื่อง มาตรการ
ส่งเสริมผลิตสมุนไพรเพื่อใช้เป็น
วัตถุดิบในการผลิตภัณฑ์สมุนไพร
ตามแนวทางเกษตรปลอดภัย
พ.ศ....

คณะกรรมการส่งเสริม อุตสาหกรรมฯ

- ✓ Pain Point อุตสาหกรรม
- ✓ การผลิต และการสกัด
สมุนไพรได้มาตรฐานสากล
- ✓ คลัสเตอร์ผลิตภัณฑ์สมุนไพร
เข้มแข็ง

คณะกรรมการส่งเสริม ภาพลักษณ์ฯ

แผนการส่งเสริมภาพลักษณ์ฯ

- ✓ **แนวทางที่ 1** ศึกษาและรวบรวมข้อมูล
  - แผนการดำเนินงาน
  - จัดทำพิกัดสินค้าสมุนไพร
(HS CODE)
- ✓ **แนวทางที่ 2** การส่งเสริมภาพลักษณ์
และสร้างความเชื่อมั่นของผลิตภัณฑ์
สมุนไพรที่ดี ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- ✓ **แนวทางที่ 3** สร้างโอกาสทางการตลาด
ของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

Product Champion

ขอใช้สิทธิเสียภาษีอัตราศูนย์
สำหรับสุราสามทับ

สนับสนุนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฟ้า
ทะลายโจร
และกระชายดำ

พัฒนาสายพันธุ์และการปลูก
ฟ้าทะลายโจร
และงานวิจัยกระชายดำ

เพิ่มมูลค่ากระชายดำ
โดยเน้นการส่งออกในรูปแบบ
สารสกัด

การสร้างภาพลักษณ์
และการสื่อสารทั้งใน
และต่างประเทศของกระชายดำ

การส่งเสริมอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร

แพลตฟอร์มกลางของข้อมูล
และทำเนียบผู้เชี่ยวชาญ

มาตรฐานกลาง
และการตรวจสอบคุณภาพ/ความปลอดภัย

ต้นทุนการผลิตวัตถุดิบ

การส่งเสริมผู้ประกอบการ
ส่งเสริม SMEs

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องเพื่อพิจารณา

5.1 ร่างประเด็นสำคัญของแผนงาน (ยุทธศาสตร์)
ด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2

5.2 ทบทวนการเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะทำงาน
ขับเคลื่อนพัฒนาผลิตผลสมุนไพรที่มีศักยภาพ

ร่างจุดเน้นยุทธศาสตร์ของแผนงาน (ยุทธศาสตร์) ด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2

ต้นทาง

- SF 1 ผลักดันการผลิตวัตถุดิบสมุนไพรเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ในอุตสาหกรรม
- SF 2 การใช้มาตรฐานวัตถุดิบเพื่อการพัฒนาต้นน้ำ

กลางทาง

- SF 3 พัฒนาอุตสาหกรรมสารสกัด เพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน และเพิ่มสัดส่วนมูลค่าของสารสกัดในห่วงโซ่อุปทาน
- SF 4 การต่อยอด สร้างมูลค่า และเพิ่มการส่งออก Product champions รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
- SF 5 การส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร
- SF 6 พัฒนาระบบทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างผลกระทบ

ปลายทาง

- SF 7 การส่งเสริมภาพลักษณ์และขยายช่องทางการตลาด
- SF 8 เพิ่มการเข้าถึงผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประชาชน

การบริหารและนโยบาย

- SF 9 การวิจัยและนวัตกรรมสมุนไพรไทยสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ
- SF 10 ระบบกำกับติดตามและใช้ข้อมูลในการประเมินผลการดำเนินงาน
- SF 11 เมืองสมุนไพรเพิ่มมูลค่าแก่ชุมชน

จุดเน้นยุทธศาสตร์ที่ 1 (SF1) การส่งเสริมการผลิตวัตถุดิบสมุนไพรเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ในอุตสาหกรรมสมุนไพร

การจัดการวัตถุดิบ

การแปรรูปเบื้องต้น

ตลาดกลาง

Contact Farming

การพัฒนาเกษตรกร ปลูกสมุนไพร

เกษตรกรรุ่นใหม่นำ
เทคโนโลยีมาใช้ในการ
จัดการแปลง

บริหารพื้นที่แปลงให้
เหมาะสมและแม่นยำ
วัตถุดิบประสงค์เพื่อลดต้นทุน
การผลิตและเพิ่มผลผลิต

มีการวางแผนและจัด
บันทึกการเพาะปลูก

การผลิต

การคัดเลือกสายพันธุ์
การปรับปรุงสายพันธุ์
การขยายพันธุ์การเพาะเลี้ยง
เนื้อเยื่อให้มีสารสำคัญสูง

ช่วงเวลาเก็บเกี่ยว
สมุนไพร

การวิจัยที่ตอบโจทย์การ
ผลิตในทุกขั้นตอน ในแต่
ละชนิดพืชสมุนไพร

มาตรฐานการผลิต

ส่งเสริมการปลูกสมุนไพรตาม
มาตรฐานที่กำหนด
GAP/GACP เกษตร
อินทรีย์

การฟื้นฟู อนุรักษ์พันธุ์
พืชสมุนไพร

งานวิจัยเรื่ององค์ความรู้
ที่ทันสมัย

การแปรรูปเบื้องต้นหลัง
การเก็บเกี่ยว
สารสกัดหยาบ

ส่งเสริมการใช้ระบบ
อบแห้ง พลังงาน
แสงอาทิตย์

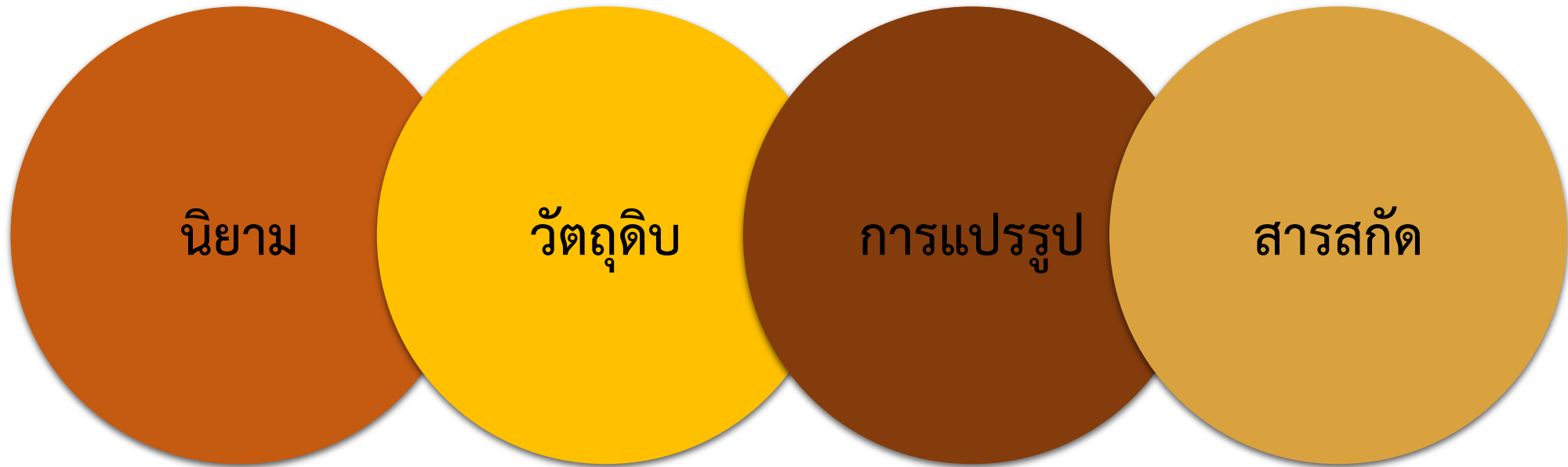
บริหารจัดการด้วยการ
แปรรูป เทคโนโลยีผลิต
และแปรรูปสมุนไพร

ส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกร
วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์
แปรรูปให้ได้มาตรฐาน
ตามตลาดต้องการ

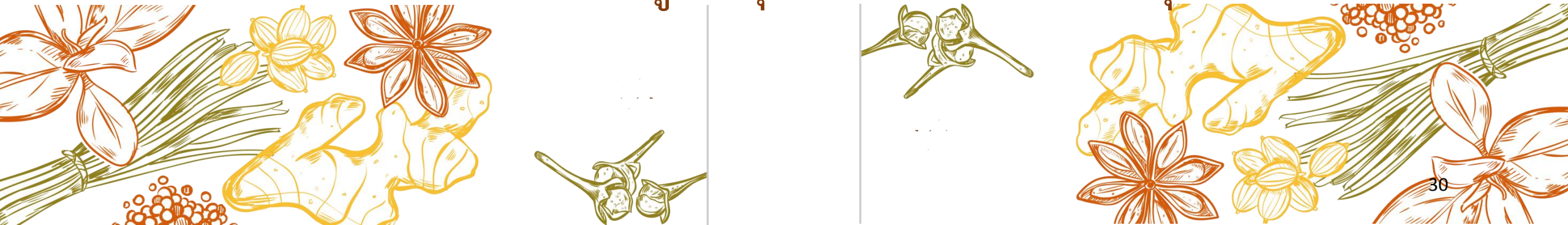
ระบบตลาด
กลาง และ
ตลาด
อิเล็กทรอนิกส์
(E-Market)

ระบบพันธ
สัญญาผู้ปลูก
สมุนไพร

จุดเน้นยุทธศาสตร์ที่ 2 (SF2) : การใช้มาตรฐานวัตถุดิบเพื่อการพัฒนาต้นน้ำ

ส่งเสริมให้มีการแปรรูปวัตถุดิบเป็นสารสกัดหายาในชุมชน

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

1. ขอความเห็นต่อร่างประเด็นสำคัญที่ 1 และ 2 ของแผนงาน (ยุทธศาสตร์) ด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (แผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 - 2570)
2. ขอความเห็นขอร่างประเด็นสำคัญที่ 1 และ 2 ของแผนงาน (ยุทธศาสตร์) ด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (แผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 - 2570)

ฝ่ายเลขานุการได้ยกร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานฯ (เพิ่มเติม) เสนอต่อคณะทำงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้มีความเห็นว่าควรให้ปรับปรุงการเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะทำงานฯ ให้มีความกระชับเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน ฝ่ายเลขานุการจึงขอเสนอทบทวนการเพิ่มเติมน้องค์ประกอบคณะทำงานขับเคลื่อนพัฒนาผลิตผลสมุนไพรที่มีศักยภาพ โดยขอปรับปรุงแก้ไขการเพิ่มเติมองค์ประกอบ คำสั่งคณะทำงานขับเคลื่อนพัฒนาผลิตผลสมุนไพรที่มีศักยภาพ ดังนี้

องค์ประกอบ คำสั่งคณะทำงานขับเคลื่อนพัฒนาผลิตผลสมุนไพรที่มีศักยภาพ ที่ขอเพิ่มเติม (เดิม)		องค์ประกอบ คำสั่งคณะทำงานขับเคลื่อนพัฒนาผลิตผล สมุนไพรที่มีศักยภาพ ที่ขอเพิ่มเติม (ใหม่)	
1) ผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์	เป็นคณะทำงาน	1) ผู้แทนกรมส่งเสริม สหกรณ์	เป็นคณะทำงาน
2) ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจ การเกษตร	เป็นคณะทำงาน	2) ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจ การเกษตร	เป็นคณะทำงาน
3) ผู้แทนสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง(องค์การมหาชน)	เป็นคณะทำงาน	3) ผู้แทนสถาบันวิจัยและ พัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	เป็นคณะทำงาน
4) ผู้แทนกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	เป็นคณะทำงาน		
5) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	เป็นคณะทำงาน		
6) ผู้แทนกรมป่าไม้	เป็นคณะทำงาน		
7) ผู้แทนกรมอุทยาน สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	เป็นคณะทำงาน		
8) ผู้แทนกรมการค้าภายใน	เป็นคณะทำงาน		
9) ผู้แทนกองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร กรมการแพทย์ แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและเลขานุการ	เป็นคณะทำงาน		

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

1. เห็นชอบให้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะทำงานขับเคลื่อนพัฒนาผลิตผลสมุนไพรที่มีศักยภาพ เพื่อพิจารณาแผนปฏิบัติงานโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนพัฒนาผลิตผลวัตถุดิบสมุนไพรเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการวัตถุดิบสมุนไพร
2. ยกเลิกคำสั่งคณะอนุกรรมการวัตถุดิบสมุนไพร ที่ 1/2563 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนพัฒนาผลิตผลสมุนไพรที่มีศักยภาพ ลงวันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2563 (เอกสารแนบ 3)

ระเบียบวาระที่ 6 เรื่องอื่นๆ
สมุนไพร Product Champions กัญชาเพื่อเศรษฐกิจไทย

การขับเคลื่อนกัญชาทางการแพทย์

ระยะที่ 1
ปี 2562

การพัฒนาการใช้กัญชาในกลุ่มผู้ป่วยของระบบบริการสาธารณสุขของรัฐ

ระยะที่ 2
ปี 2563

ขยายการจัดบริการกัญชาทางการแพทย์ในสถานบริการของรัฐ
ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

ระยะที่ 3
ปี 2564

การปลดล็อกกัญชงและบางส่วนของกัญชาจากยาเสพติด

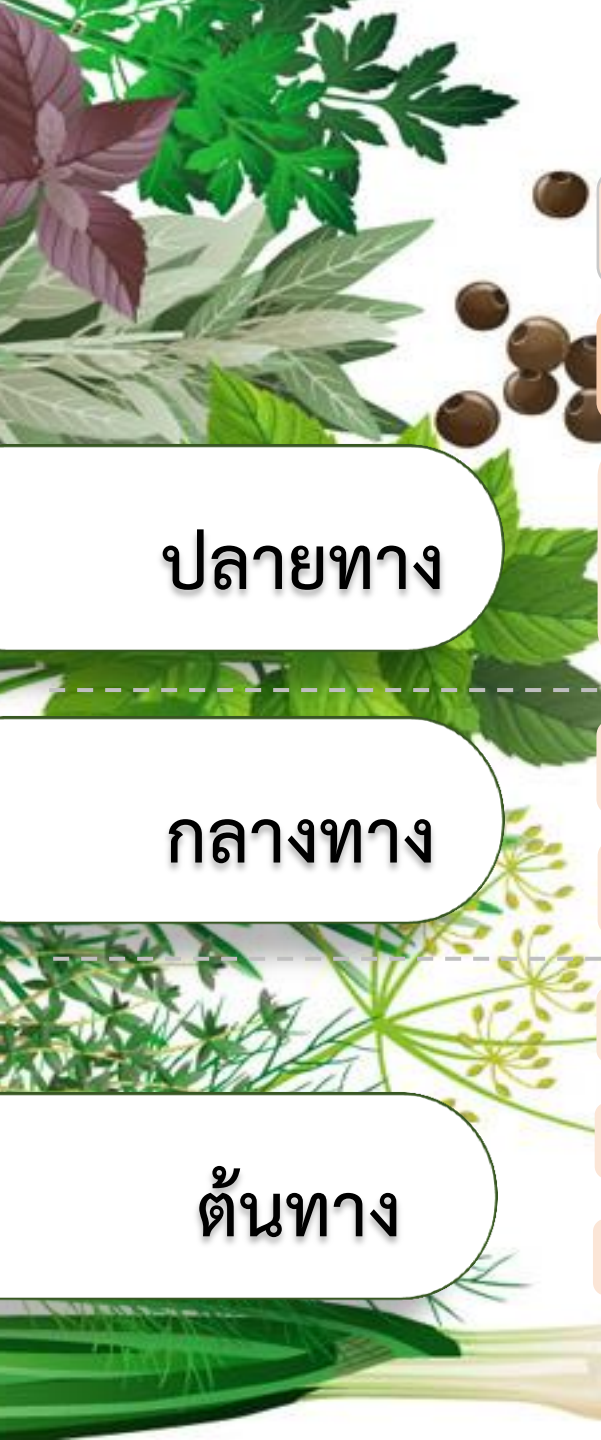
บริการกัญชาทางการแพทย์ในสถานบริการ
ของรัฐเอกชน

อุตสาหกรรมกัญชาและกัญชง
เพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจ

แนวทางการพัฒนาพืชกัญชาเพื่อเศรษฐกิจ

อุตสาหกรรมสมุนไพร

ยา

ผลิตภัณฑ์สุขภาพ

ท่องเที่ยว

ปลายทาง

ยาจากกัญชา
ตำรับ/น้ำมัน

ผลิตภัณฑ์สุขภาพ
ทั้งในและต่างประเทศ

ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
นวดไทย สมุนไพร และกัญชาทาง
การแพทย์แผนไทย

กลางทาง

Demand & Supply Matching

มาตรฐานและการตรวจสอบสำคัญ

การจับคู่เจรจาระหว่างบริษัทนำ
เที่ยวและแหล่งท่องเที่ยว

ต้นทาง

เกษตรพันธะสัญญา

เตรียมความพร้อมเกษตรกร

สายพันธุ์ - การปลูก - คุณภาพ

เตรียมความพร้อมมัคคุเทศก์
และบริษัทนำเที่ยว

แหล่งปลูกกัญชา
ที่มีความพร้อม

ในการประชุมคณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์สมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2564

1. ได้ให้ความเห็นชอบแนวทางการดำเนินงาน

2. ได้ให้ความเห็นชอบแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนากัญชาเพื่อเศรษฐกิจ

โดยมีอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นประธาน

ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม

ผู้แทนกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ

อาหารและยา และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ร่วมดำเนินการ

THANK YOU

